

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marty Štolbové a soudkyň Mgr. Daniely Jandové a Mgr. Šárky Hájkové ve věci

žalobce: **D** [redacted] **K** [redacted], narozen [redacted]
bytem [redacted], [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Špírkem
sídlem Vysoká 92, 269 01 Rakovník

proti
žalované: **M** [redacted] **Š** [redacted], narozena [redacted]
bytem [redacted], [redacted]
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Škopkem
sídlem Dukelských hrdinů 59/II, 269 01 Rakovník II

o vypořádání společného jmění manželů, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Rakovníku ze dne 16. 12. 2015, č.j. 5 C 163/2013-379,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se vyjma nenapadených výroků VII. a VIII. **mění tak**, že ze zaniklého společného jmění manželů účastníků se **přikazuje**

a) do výlučného vlastnictví **žalobce**

- aku vrtačka
- kompresor
- gola sada
- pracovní stůl-ponk
- počítačová sestava

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Šulcová

- zůstatek na spořicírovém účtu č. [REDACTED], vedeném u České spořitelny a.s. ve výši - 15 292 Kč.

b) do výlučného vlastnictví **žalované**

- WAP
- zůstatek na spořicírovém účtu č. [REDACTED], vedeném u České spořitelny a.s., ve výši - 5 178 Kč.

c) žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci na vyrovnání podílů 74 997,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žalobce je **povinen** nahradit žalované na nákladech řízení před soudem prvního stupně 228 975,17 Kč a na nákladech odvolacího řízení 15 750,57 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne 16. 12. 2015, č.j. 5 C 163/2013-379, Okresní soud v Rakovníku (dále jen „soud prvního stupně“) vypořádal zaniklé společné jmění manželů účastníků tak, že přikázal žalované k úhradě zůstatek dluhu ze smlouvy o poskytnutí meziúvěru a úvěru ze stavebního spoření č. [REDACTED] u Českomoravské stavební spořitelny, a.s. ze dne 4. 3. 2008 (výrok I.), uložil žalované zaplatit žalobci na vyrovnání podílů částku 217 207,45 Kč do tří měsíců od právní moci rozsudku (výrok II.), přikázal do vlastnictví žalobce aku vrtačku, kompresor, gola sadu, pracovní stůl, ponk a počítačovou sestavu (III.), výrokem IV. přikázal do vlastnictví žalované WAP. Ve výroku V. přikázal do vlastnictví žalobce záporný zůstatek na spořicírovém účtu č. [REDACTED], vedeném u České spořitelny, a.s. ve výši – 15 292 Kč a do vlastnictví žalované přikázal záporný zůstatek na spořicírovém účtu č. [REDACTED], vedeném u České spořitelny, a.s. ve výši – 5 178 Kč (výrok VI.). Ve výroku VII. rozhodl tak, že po právní moci rozsudku bude žalobci vrácen přeplatek zálohy složené na náhradu nákladů řízení státu ve výši 941 Kč. Ve výroku VIII. rozhodl o vrácení přeplatku zálohy v téže výši za stejných podmínek žalované. Ve výroku IX. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
2. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že manželství účastníků zaniklo rozvodem ke dni 30. 12. 2011. Za trvání manželství čerpali účastníci dva účelové úvěry na rekonstrukci nemovitosti ve výlučném vlastnictví žalované. Nejprve hypoteční úvěr u České spořitelny, a. s. (dále i jen „ČS, a.s.“) na částku 509 500 Kč, který byl ke dni 29. 2. 2008 doplacen. Čerpána z něj byla celá částka 509 500 Kč a na jeho úhradu bylo zaplacen 523 376,94 Kč, z toho 13 877 Kč na splátkách úroků a poplatcích. Dalším byl meziúvěr a úvěr ze stavebního spoření u Českomoravské stavební spořitelny, a. s. (dále i jen „ČMSS, a.s.“) v celkové výši 1 600 000 Kč na základě smluv o stavebním spoření, které byly poskytovány za účelem splacení úvěru nebo půjčky použité na financování bytových potřeb týkajících se rodinného domu a údržbu, změnu a modernizaci rodinného domu. Tímto úvěrem došlo k přefinancování původního hypotečního úvěru u České spořitelny, a. s. a zbytek byl použit na rekonstrukci domu ve vlastnictví žalované. Na jeho úhradu vynaložili účastníci za trvání manželství částku 316 004 Kč. Dále účastníci za trvání manželství čerpali neúčelový úvěr u České spořitelny, a. s. ve výši 100 000 Kč, na jehož splácení žalobce vynaložil po zániku manželství částku 103 052,90 Kč. Rovněž ze společného jmění manželů uhradili daň z nabytí nemovitosti do výlučného vlastnictví žalované ve výši 20 677 Kč. Osobní účty obou účastníků

vykazovaly zápornou hodnotu, u žalobce – 15 291,72 Kč a u žalované – 5 177,66 Kč. Hodnotu movitých věcí stanovil soud částkou 26 500 Kč. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že závazky z poskytnutých účelových úvěrů, čerpaných na rekonstrukci nemovitosti ve vlastnictví žalované, nejsou součástí společného jmění manželů (dále jen „SJM“). Finanční prostředky vynaložené na uhrazené splátky představují investici ze SJM na výlučný majetek žalované (vnos) a i do budoucna půjde o investici, kterou žalovaná ze svého vynaloží na svůj výlučný majetek. Z daných důvodů soud prvního stupně úvěr u Českomoravské stavební spořitelny, a. s. nevypořádal a žalované přikázal povinnost k jeho doplacení. Do vypořádání zahrnul pouze přeplatek hypotečního úvěru u České spořitelny, a. s. ve výši 13 877 Kč a splátky zaplacené oběma účastníky na úvěr a meziúvěr u Českomoravské stavební spořitelny, a. s. za trvání manželství ve výši 316 004 Kč. Doplnil, že mezi doplacením hypotečního úvěru u České spořitelny, a.s. dne 29. 2. 2008 a čerpáním úvěru u Českomoravské stavební spořitelny, a. s. dne 17. 3. 2008, je „jistý časový rozestup“, z něhož lze dovodit, že účastníci museli krátkodobě financovat doplacení hypotečního úvěru z jiných zdrojů, v tomto případě nezjištěných, neboť žalobci se nepodařilo prokázat, že se tak stalo díky půjčce od jeho dědy a rovněž žalobkyně neprokázala, že by jí peníze na splacení zapůjčil J. H. Soud proto ke krátkodobému refinancování hypotečního úvěru u České spořitelny, a. s. z jiných zdrojů nepřihlížel a vycházel ze skutečnosti, že pokud si účastníci finanční prostředky na krátkodobé refinancování zapůjčili jinde, následně je z prostředků získaných další úvěrovou smlouvou u Českomoravské stavební spořitelny, a. s. řádně uhradili. Soud dále zohlednil jako vnos ze SJM na výlučný majetek žalované darovací daň z nabytí nemovitosti do výlučného vlastnictví žalované ve výši 20 677 Kč. Do vypořádání pak jako společný závazek účastníků zahrnul neúčelový úvěr u České spořitelny, a. s. ve výši 100 000 Kč, na jehož splacení žalobce vynaložil po zániku manželství částku 103 052,90 Kč. Při stanovení výše vypořádacího podílu vycházel z rovnosti podílů a uvedl, že žalobce vynaložil ze svého na společný majetek 103 052,90 Kč a ze společného na výlučný majetek žalované bylo vynaloženo 350 548 Kč. Žalobce tak má nárok na polovinu těchto investic ve výši 226 800, 45 Kč. Dále zohlednil záporné zůstatky na účtech a vypořádal movité věci, které ke dni zániku SJM tvořily jeho součást, a jejichž hodnota podle soudu prvního stupně činila 26 500 Kč.

3. Po právní stránce soud prvního stupně postupoval podle § 143 a násl. obč. zák., když podle ustálené soudní praxe (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29.4.2015, sp. zn. 22 Cdo 3779/2014) je třeba použít právní úpravu platnou v době zániku manželství. Zároveň vyšel z toho, že soud může vypořádat pouze ten majetek ze zaniklého společného jmění manželů, který účastníci výslovně učinili předmětem vypořádání (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 5. 2007, sp. zn. 22 Cdo 1112/2006).
4. Proti tomuto rozsudku podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání, a to výslovně do výroku II. a výroku IX. Odvoláním je podle § 206 odst. 2, věta druhá, o.s.ř., napaden celý rozsudek, vyjma výroků VII. a VIII. Nesouhlasí s výší částky, kterou by měla žalovaná podle rozsudku zaplatit na vyrovnání podílů, a to 217 207,45 Kč, neboť tato částka by měla být o 277 480, 45 Kč vyšší. Uvedl, že se neztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že ze svého vynaložil na společný majetek účastníků pouze částku 103 052,90 Kč. Jednalo se o splacení neúčelového úvěru u ČS, a.s., který byl poskytnut účastníkům za trvání manželství ve výši 100 000 Kč. Tento úvěr po rozvodu manželství v celé jeho výši zaplatil pouze on sám. Zřejmě nedopatřením soud prvního stupně nezapočítal do tohoto vnosu žalobce částku 45 460,90 Kč, kterou žalobce prokazatelně rovněž uhradil. Celkem tedy výše vnosu žalobce činí 148 514 Kč. Dále žalobce namítal, že do vypořádání společného jmění manželů měl soud prvního stupně zahrnout i částku 509 500 Kč, která představuje částku, jakou byl účastníky doplacen účelový úvěr poskytnutý ČS, a.s. podle smlouvy o hypotečním úvěru č. [redacted] ze dne 16. 3. 2007, poskytnutý ve výši 509 500 Kč na nemovitosti ve výlučném vlastnictví žalované. Soud prvního stupně správně zjistil, že na úhradu tohoto úvěru bylo zaplacen celkem 523 377 Kč a tento úvěr byl doplacen ke dni 29. 2. 2008. Z této celkové zaplacené částky však k vypořádání chybně zahrnul pouze částku 13 877 Kč, kterou

účastníci přeplátili nad rámec poskytnuté úvěrové částky ve výši 509 500 Kč z titulu poplatků a úroků. Žalobce v této souvislosti nepovažuje za správný závěr soudu prvního stupně, že hypoteční úvěr poskytnutý ČS, a.s. na základě smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] ze dne 16. 3. 2007 byl doplacen z prostředků dalšího úvěru, konkrétně z meziúvěru a úvěru ze stavebního spoření poskytnutého účastníkům podle smlouvy s Českomoravskou stavební spořitelnou, a. s. č. [REDAKCE] ze dne 4. 3. 2008. Vzhledem k určité časové prodlevě mezi splacením zmíněného hypotečního úvěru a poskytnutím zmíněného meziúvěru ze stavebního spoření, musel být tento hypoteční úvěr doplacen z jiných zdrojů. Tomu, že tento meziúvěr nebyl použit na doplacení zmíněného hypotečního úvěru, podle žalobce svědčí i ustanovení v čl. IV. odst. 2 písm. a) smlouvy s ČMSS, a. s. o meziúvěru a úvěru uzavřené dne 4. 3. 2008, podle něhož měli účastníci jako podmínku poskytnutí úvěru doložit mimo jiné potvrzení o úplném splacení zmíněného hypotečního úvěru u ČS, a.s. Žalobce přitom v řízení tvrdil, že zmíněný hypoteční úvěr byl doplacen z půjčky, kterou mu poskytl jeho děda ve výši 500 000 Kč, přičemž nebylo v řízení prokázáno, že by tato půjčka byla zaplacena z poskytnutého meziúvěru od ČMSS, a.s.. Výpovědi dědy žalobce v této souvislosti soud prvního stupně neuvěřil, když ji shledal nekonzistentní a vnitřně rozpornou. Žalobce má za to, že tento závěr soudu prvního stupně neobstojí s poukazem na to, že po svědecké výpovědi jeho dědy došlo ke změně v obsazení soudu a nový soudce nebyl pro nedostatek bezprostřednosti k takovému závěru oprávněn. Rovněž tak v tomto směru nepovažuje žalobce za správný závěr, že by se nejednalo o půjčku spadající do SJM účastníků, protože k ní nebyl dán souhlas žalované. Co se týče zbývajících částí hypotečního úvěru ve výši 9 500 Kč, stejně jako soudem již vypořádávaná částka 13 877 Kč byla i tato částka zaplacena z prostředků náležejících do SJM účastníků. Žalobce dále uvedl, že i v případě, kdy by nebylo prokázáno, z jakého jiného konkrétního zdroje byl hypoteční úvěr u ČS, a.s. ve výši 500 000 Kč doplacen, jedná se nepochybně o pasivum SJM účastníků, které mělo být do vypořádání SJM zahrnuto, stejně jako částečná úhrada na tento hypoteční úvěr ve výši 9 500 Kč a ve výši 13 877 Kč ze společných prostředků účastníků jako vnos SJM na výlučný majetek žalované. Žalobce dále uvedl, že i v případě, kdy by soud neakceptoval názor žalobce na vypořádání částky 500 000 Kč jako půjčky, musel by být skutkový stav takový, že ze SJM účastníků bylo v souvislosti se splacením zmíněného hypotečního úvěru u ČS, a.s. zaplaceno na výlučný majetek žalované celkem 523 377 Kč. Žalobce by pak měl v rámci vypořádání SJM účastníků právo na polovinu této hodnoty. Žalobce nesouhlasil ani s tím, že soud prvního stupně určil žalované lhůtu k zaplacení na vyrovnání vypořádacího podílu v délce tří měsíců. Poskytnutí této delší lhůty soud nijak zásadně neodůvodnil. Žalobce má za to, že nebyly prokázány žádné okolnosti, které by takovou lhůtu k plnění odůvodňovaly. Žalobce rovněž nepovažuje za správné rozhodnutí soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky. Poukázal na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 22. 9. 2011, sp. zn. I. ÚS 1441/11, podle něž i v řízení o vypořádání SJM je třeba při rozhodování o náhradě nákladů řízení rozhodovat podle úspěchu ve věci dle § 142 o.s.ř., pouze ve výjimečných odůvodněných případech lze aplikovat § 150 o.s.ř. V daném případě má žalobce za to, že byl v řízení zcela úspěšný. Navrhl, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II. tak, že výše částky, kterou bude žalovaná povinna žalobci zaplatit na vyrovnání vypořádacích podílů, bude činit 494 688 Kč, a žalované bude zároveň uložena povinnost zaplatit žalobci náklady řízení.

5. Žalovaná v písemném vyjádření k odvolání žalobce uvedla, že se ztotožňuje se skutkovým závěrem soudu prvního stupně, že pokud si účastníci řízení někde zapůjčili finanční prostředky na úhradu hypotečního úvěru u ČS, a.s., následně tuto půjčku splatili z prostředků získaných z meziúvěru od ČMSS, a.s. V případě, kdy by účastníci nepoužili meziúvěr od ČMSS, a.s. na splacení hypotečního úvěru u ČS, a.s., vystavovali by se sankcím, které tato smlouva o meziúvěru a úvěru obsahovala. Žalovaná v této souvislosti stále trvá na svém tvrzení, že hypoteční úvěr u ČS, a.s. byl předčasně splacen z krátkodobé půjčky od svědka H [REDAKCE], a tomu byly posléze půjčené prostředky vráceny z meziúvěru od ČMSS, a.s. Souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že žalobce neprokázal, že by tuto krátkodobou půjčku účastníkům poskytl dědeček žalobce pan N [REDAKCE]. Pokud žalobce v odvolání namítal, že soud prvního stupně v osobě nového soudce hodnotil svědeckou výpověď

nikoli bezprostředně, podle žalované lze závěry, které soud prvního stupně učinil, dovodit jednoznačně z obsahu protokolu o jednání, při němž byl tento svědek vyslechnut. Soud prvního stupně správně nepřihlédl k žalobcem tvrzeným investicím, které dokládal fakturami od firem P ■■■, Z ■■■, Š ■■■, K ■■■ a U ■■■, a to proto, že tyto důkazy byly uplatněny po koncentraci řízení. Soud prvního stupně rovněž správně rozhodl o delší lhůtě poskytnuté žalované k vyplacení částky na vyrovnání vypořádacích podílů, když je třeba, aby jí byl poskytnut (s ohledem na výši této částky) delší časový prostor k opatření finančních prostředků. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil.

6. Z obsahu spisu se podává, že o odvolání žalobce rozhodl Krajský soud v Praze jako soud odvolací rozsudkem ze dne 12. 10. 2016, č.j. 26 Co 188/2016-432, ve znění opravného usnesení ze dne 6. 12. 2016, č.j. 26 Co 188/2016-466, tak, že rozsudek soudu prvního stupně změnil pouze ve výši vypořádacího podílu, když žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na vyrovnání jeho podílu ze SJM částku 494 688 Kč, ve zbytku rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Znovu rozhodl o nákladech řízení před soudem prvního stupně a rozhodl i o nákladech odvolacího řízení.
7. Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná včasné dovolání, o kterém rozhodl Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 27. 3. 2019, č.j. 22 Cdo 428/2017-487, tak, že rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2016, č.j. 26 Co 188/2016-432, ve znění opravného usnesení ze dne 6. 12. 2016, č.j. 26 Co 188/2016-466, zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení.
8. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v napadené části, jakož i řízení, které mu předcházelo, podle § 212, § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř., v intencích a v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019, č.j. 22 Cdo 428/2017-487, a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné, i když i z jiných než žalobcem namítaných důvodů.
9. Ve shodě se soudem prvního stupně věc právně posoudil za použití § 3028 odst. 2, věty za středníkem, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále i jen „o.z.“), podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, účinného do 31. 12.2013 (v textu i jen „obč. zák.“), jelikož k zániku SJM účastníků došlo před 1. 1. 2014 (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3779/2014, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 103/2015).
10. Odvolací soud vychází ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, na která pro stručnost odkazuje. Dokazování doplnil podle § 213 odst. 2 o.s.ř. zopakováním obsahu následujících listin: a) smlouvy o úvěru č. ■■■■■, z něhož navíc oproti soudu prvního stupně zjistil, že oba účastníci a otec žalované byli vedeni jako dlužníci. Tento úvěr byl zajištěn zástavním právem zřízeným na nemovitostech, které posléze získala žalovaná, ve prospěch České spořitelny, a.s.; b) výpisu z úvěrového účtu ze dne 7. 12. 2012, že tento byl veden na jméno žalobce; c) smlouvy o meziúvěru a úvěru ze stavebního spoření č. ■■■■■, že poskytnutý meziúvěr ve výši 1 000 000 Kč byl veden na meziúvěrových účtech obou účastníků č. ■■■■■ (dlužníkem M ■■■ K ■■■) do výše 500 000 Kč a č. ■■■■■ (dlužníkem D ■■■ K ■■■) do výše 500 000 Kč. Podmínkou pro čerpání meziúvěru a úvěru bylo předložení platných dokladů, mimo jiné potvrzení České spořitelny, a.s. o úplném splacení hypotečního úvěru č. ■■■■■; d) pokladního dokladu České spořitelny, a.s. ze dne 29. 2. 2008, že žalobce vybral částku 507 450 Kč z účtu č. ■■■■■; e) žádosti o čerpání úvěrů, že o jejich čerpání žádali všichni tři účastníci smlouvy (žalobce, žalovaná a otec žalované) s tím, že částky mají být vyplaceny na účet znějící na jméno žalobce č. ■■■■■; f) oznámení o čerpání úvěru ze dne 18. 3. 2008, že čerpání finančních prostředků proběhlo s tím, že byly poukázány na účet žalobce č. ■■■■■.
11. Podle § 213 odst. 4 o.s.ř. doplnil odvolací soud dokazování sdělením České spořitelny, a.s. ze dne 31. 7. 2019, ze kterého zjistil, že meziúvěrový účet č. ■■■■■ (D ■■■ K ■■■) byl vyčerpán v plné výši 17. 3. 2008, částka 495 000 Kč byla poukázána na účet žalobce č. ■■■■■. Meziúvěrový účet č. ■■■■■ (M ■■■ K ■■■) byl vyčerpán v plné výši, částka 500 000 Kč byla ve třech etapách vyplacena na výše uvedený účet žalobce.

12. Výpisem z úvěrového účtu k úvěru č. [REDAKCE], ze kterého zjistil, že veškeré splátky úvěru byly hrazeny z účtu č. [REDAKCE] na jméno K [REDAKCE] M [REDAKCE], pouze splátka ve výši 507 450 Kč byla vložena dne 29. 2. 2008 hotově.
13. Z potvrzení ČS, a.s. ze dne 11. 12. 2012, že v období od 31. 12. 2011 do 30. 11. 2012 bylo na úvěr poskytnutý ve výši 100 000 Kč zaplacen celkem 45 460,90 Kč s tím, že od 1. 12. 2012 do data řádného doplacení tohoto úvěru ke dni 10. 4. 2015 má být ještě zaplacen celkem 103 052,90 Kč.
14. Ze zprávy ČS, a.s. ze dne 12. 1. 2015 o splácení úvěru za období od 30. 12. 2012 do 31. 12. 2014 a z výpisu z úvěrového účtu č. [REDAKCE] k úvěrové smlouvě za období od 1. 1. 2015 do 30. 4. 2015, že úvěr byl po řádném splácení poslední splátkou z 10. 4. 2015 zcela splacen.
15. Podle § 143 odst. 1 obč. zák. společné jmění manželů tvoří a) majetek nabytý některým z manželů nebo jimi oběma společně za trvání manželství, s výjimkou majetku získaného dědictvím nebo darem, majetku nabytého jedním z manželů za majetek náležející do výlučného vlastnictví tohoto manžela, jakož i věci, které podle své povahy slouží osobní potřebě jen jednoho z manželů, a věci vydaných v rámci předpisů o restituci majetku jednoho z manželů, který měl vydanou věc ve vlastnictví před uzavřením manželství a nebo jemuž byla věc vydána jako právnímu nástupci původního vlastníka, b) závazky, které některému z manželů nebo oběma manželům společně vznikly za trvání manželství, s výjimkou závazků týkajících se majetku, který náleží výhradně jednomu z nich, a závazků, jejichž rozsah přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, které převzal jeden z nich bez souhlasu druhého.
16. Podle § 149 odst. 1 obč. zák. společné jmění manželů zaniká zánikem manželství. Podle § 149 odst. 2 obč. zák. zanikne-li společné jmění manželů, provede se vypořádání, při němž se vychází z toho, že podíly obou manželů na majetku patřícím do jejich společného jmění jsou stejné. Každý z manželů je oprávněn požadovat, aby mu bylo uhrazeno, co ze svého vynaložil na společný majetek, a je povinen nahradit, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho ostatní majetek. Stejně tak se vychází z toho, že závazky obou manželů vzniklé za trvání manželství jsou povinni manželé splnit rovným dílem. Podle § 149 odst. 3 obč. zák. při vypořádání se přihlédne především k potřebám nezletilých dětí, k tomu, jak se každý z manželů staral o rodinu, a k tomu, jak se zasloužil o nabytí a udržení společného jmění. Při určení míry přičinění je třeba vzít též zřetel k péči o děti a k obstarávání společné domácnosti.
17. Soud prvního stupně provedl v dané věci dokazování v dostatečné míře pro učinění všech podstatných skutkových zjištění a skutkových i právních závěrů, pokud jde o vypořádání movitých věcí a zůstatků na účtech obou účastníků. Tato skutková zjištění považuje odvolací soud za správná, účastníky nebyla ani sporována, a proto odvolací soud v podrobnostech v tomto směru odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku soudu prvního stupně.
18. Správně přikázal soud prvního stupně účastníkům do jejich výlučného vlastnictví movité věci, které byly součástí SJM a existovaly v době zániku manželství účastníků (odvolací soud pouze u položky pracovní stůl a položky ponk uvádí, že se jedná o tutéž movitou věc a takto je také ve výrokové části tohoto rozsudku vypořádávána). Správně soud prvního stupně do vypořádání zaniklého SJM účastníků zahrnul i hodnoty dalších věcí, které účastníci měli v SJM v době zániku jejich manželství, ale které žalobce v dalším období buď zlikvidoval (tiskárna zn. Canon - 500 Kč) nebo daroval (automobil zn. Avia - 9 000 Kč) či prodal (automobil zn. Renault Megane - 17 000 Kč), když konkrétní hodnoty těchto věcí správně určil. Hodnota movitých věcí činí celkem 3 200 Kč (aku vrtačka 0 Kč, kompresor 1 000 Kč, gola sada 500 Kč, ponk 500 Kč, počítačová sestava 1 000 Kč, WAP 200 Kč) a hodnota dnes neexistujících věcí 26 500 Kč, a takto s nimi odvolací soud pracoval při stanovení výše vypořádacího podílu.
19. Mezi účastníky rovněž nebylo sporné vypořádání zůstatků na účtech vedených na jejich jména, které soud prvního stupně rovněž správně vypořádal příkázáním záporných zůstatků na sporožirových účtech každého z účastníků ve výši v době zániku jejich SJM.

20. Správně soud prvního stupně zahrnul do aktiv zaniklého SJM účastníků i investici ze SJM do výlučného majetku žalované vzniklou zaplacením částky 20 667 Kč na darovací daň za nabytí nemovitostí do vlastnictví žalované.
21. Důvodnou je námitka žalobce, že soud prvního stupně nesprávně vyčíslil vnos do SJM účastníků, mající původ v tom, že žalobce ze svých výlučných prostředků uhradil po zániku manželství účastníků v celém rozsahu úvěr účastníků, který jako společný čerpali za trvání manželství ve výši 100 000 Kč podle úvěrové smlouvy č. [REDAKCE] uzavřené dne 1. 4. 2011. V řízení bylo prokázáno, že na splacení tohoto úvěru žalobce zaplatil celkem částku 148 514 Kč. Mezi účastníky bylo navíc nesporné, že tento úvěr splácel po zániku SJM pouze žalobce.
22. Odvolací soud se dále zabýval námitkami žalobce ve vztahu k úvěrům čerpaným účastníky za trvání manželství, jejich vypořádáním, respektive žalobcem namítaným nesprávným zohledněním investic učiněných ze SJM do výlučného majetku žalované.
23. Soud prvního stupně uzavřel, že závazky z úvěrových smluv vůči České spořitelně, a. s. a Českomoravské stavební spořitelně, a. s. tvoří součást společného jmění účastníků, neboť se týkají majetku náležejícího výhradně žalované, a vzhledem k tomu vypořádal „finanční prostředky vynaložené na uhrazení splátky“ jako investici ze SJM na výlučný majetek žalované. Právní hodnocení charakteru závazků z úvěrových smluv je přitom zásadní pro posouzení otázky vnosů z majetku patřícího do SJM na výlučný majetek žalované.
24. Pro posouzení charakteru závazku je zásadní shodná vůle manželů při uzavírání úvěrové smlouvy (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 22 Cdo 2287/2013). Odvolací soud na základě dokazování provedeného soudem prvního stupně a doplněného v odvolacím řízení uzavírá, že závazky z úvěrových smluv u České spořitelny, a.s. č. [REDAKCE] a ze smlouvy o poskytnutí meziúvěru a úvěru ze stavebního spoření č. [REDAKCE] u Českomoravské stavební spořitelny, a.s. byly závazky společnými. Obě úvěrové smlouvy uzavírali účastníci výslovně společně, čerpání obou úvěrů bylo prováděno na výslovnou žádost obou účastníků a poskytnuté úvěry vypláceny na účet znějící na jméno žalobce, který z tohoto účtu prováděl výběry a platby. Čerpání úvěru ze stavebního spoření se týkalo obou účastníků, neboť bylo vázáno na smlouvy o stavebním spoření, které měli uzavřeny oba účastníci. Projev vůle obou účastníků byl zcela zřejmý a jejich vůle čerpat úvěry společně také. Tě odpovídá i následné jednání, a sice splácení uvedených úvěrů. Od počátku řízení, a to již v žalobě, žalobce tvrdil, že úvěr od České spořitelny, a.s. byl poskytnut účastníkům jako manželům, úvěr od Českomoravské stavební spořitelny, a.s. čerpali účastníci na rekonstrukci nemovitostí žalované. Tvrzení žalobce, že ve smlouvách figuroval „nuceně“ na žádost banky, odvolací soud považuje za účelové a ničím nepodložené, navíc poprvé uplatněné až v rámci odvolacího řízení. Pokud žalobce namítá, že v první úvěrové smlouvě s Českou spořitelnou, a.s. č. [REDAKCE] figuroval jako dlužník i otec žalované, není situace stejná. Otec žalované ve smlouvě figuroval jako dlužník proto, že smlouva byla uzavřena 16. 3. 2007, tedy v době, kdy nemovitosti, na jejichž rekonstrukci byl úvěr jako účelový poskytován, vlastnili rodiče žalované. Otec žalované však figuroval v celé transakci zcela pasivně, když z důkazů provedených před soudem prvního stupně vyplývá, že rodiče již dne 7. 12. 2007 darovali předmětné nemovitosti žalované. Peníze z úvěru byly vyplaceny účastníkům a ti také úvěr spláceli. Účastníci podle svých shodných prohlášení s rekonstrukcí nemovitostí započali již před darováním, a to za účelem rekonstrukce pro společné rodinné bydlení. Účast žalobce ve smlouvě byla naopak vědomá, když účastníci upravovali své bydlení a za tímto účelem úvěr, respektive oba úvěry čerpali. Odvolací soud tedy uzavírá, že má za prokázané, že zde byla shodná vůle obou účastníků čerpat oba úvěry společně, na rekonstrukci společného bydlení, a proto jsou závazky společnými, tvořícími součást SJM.
25. Závěr soudu prvního stupně, pokud vypořádal jako vnos ze SJM na výlučný majetek žalované náklady na úhradu obou závazků, tedy není správný (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1574/2013, 22 Cdo 5/2016), neboť se jednalo o úhradu společných dluhů z prostředků tvořících součást společného jmění. První z úvěrů byl zcela splacen za trvání manželství, a pokud

jde o druhý z účastníků čerpaných úvěrů, dosud nezaplacený, nelze ho vypořádat proto, že jej žalobce k vypořádání nezahrnul, neboť jej od počátku považoval za výlučný závazek žalované (v žalobě výslovně uvedl, že se jedná o výlučný závazek žalované týkající se výlučných nemovitostí žalované).

26. V řízení bylo prokázáno, že finanční prostředky na předčasné splacení hypotečního úvěru u ČS, a.s. si museli účastníci prvotně opatřit z jiného zdroje, když podmínkou pro poskytnutí úvěru od Českomoravské stavební spořitelny, a.s. mimo jiné bylo doplacení předchozího úvěru. Pokud žalobce tvrdil, že se jednalo o půjčku od jeho dědy J. N., souhlasí odvolací soud se závěrem soudu prvního stupně, že toto tvrzení se žalobci prokázat nepodařilo. Výpověď svědka N. nebyla přesvědčivá a byla vnitřně rozporná (například pokud jde o dobu půjčení peněz). Tento závěr lze dovodit z protokolu o jednání před soudem prvního stupně dne 18. 6. 2014. Odvolací soud shledává nedůvodnou námitku žalobce, že pro změnu soudce v prvostupňovém řízení nemohl být takový závěr učiněn. Při změně soudce u soudu prvního stupně zákon ani judikatura nestanoví povinnost opakovat provedení důkazů. Jiný důkaz k prokázání tvrzené půjčky žalobce nenavrhl. I pokud by se žalobci podařilo prokázat poskytnutí tvrzené půjčky od dědy J. N. ve výši 500 000 Kč, pak v řízení před soudem prvního stupně vyšlo najevo, že by byla poskytnuta bez souhlasu a vědomí žalované a vzhledem k době, kdy měla být poskytnuta, a k tehdejšímu zadlužení rodiny by byla zjevně nepřiměřená majetkovým poměrům účastníků a nemohla by být v tomto řízení vypořádána, protože by šlo o výlučný závazek žalobce (§ 143 odst. 1 písm. b) obč. zák.). Pokud žalobce v závěrečném návrhu tvrdí, že žalovaná o půjčce věděla, shledává odvolací soud toto tvrzení za účelové, neboť sám žalobce ve své účastnické výpovědi dne 18. 4. 2014 uvedl „nikdo z dalších osob nevěděl o této půjčce mezi mnou a dědou, ani žalovaná, neinformoval jsem ji“. Na druhé straně nebylo prokázáno ani tvrzení žalované, že by prostředky na předčasné splacení hypotečního úvěru byly opatřeny z půjčky od svědka J. H., když svědek ve své svědecké výpovědi poskytnutí takové půjčky účastníkům řízení vyloučil. S ohledem na shora uvedené odvolací soud uzavírá, že závěr soudu prvního stupně, že mimořádná splátka zaplacená účastníky na doplacení úvěru od České spořitelny, a.s. byla uhrazena z prostředků náležejících do SJM účastníků není zjevně nepřiměřený, když opak se účastníkům nepodařilo prokázat.
27. S ohledem na přijatý závěr o charakteru obou závazků bylo by v řízení možné jako vnos vypořádat skutečné investice z prostředků získaných úvěry do rekonstrukce domu ve výlučném vlastnictví žalované. Aby mohl být takovýto vnos vypořádán, je třeba jej uplatnit k vypořádání výslovně ve lhůtě tří let od zániku SJM (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 22 Cdo 209/2012). Odvolací soud se tedy dále zabýval tím, zda a případně kdy žalobce uplatnil vnos v podobě investic z prostředků z úvěrů do rekonstrukce domu žalované k vypořádání. V závěrečném návrhu sám žalobce uvedl, že tyto investice uplatnil k vypořádání na přelomu let 2013-2014. Odvolací soud dospěl k závěru, že vnos v podobě investic do rekonstrukce domu žalované byl poprvé řádně žalobcem uplatněn až dne 9. 12. 2015, tedy po uplynutí tříleté lhůty od zániku SJM, ke kterému došlo dne 30. 12. 2011. V žalobě podané dne 13. 6. 2013 žalobce uvedl, že „předmětem vypořádání jsou investice společných prostředků a prostředků z úvěrů do nemovitostí ve výlučném vlastnictví žalované“. Ty specifikoval částkou a) 523 376 Kč jakožto částkou vynaloženou na výlučný závazek a výlučné nemovitosti žalované (částka je uvedena ve výši zaplacených splátek a nákladů na poskytnutý úvěr od České spořitelny, a.s.), a b) 316 004 Kč jakožto částkou vynaloženou na výlučný závazek žalované (částka zaplacená účastníky na splátky úvěru a meziúvěru poskytnutého Českomoravskou stavební spořitelnou, a.s.). Dne 5. 11. 2013 upřesnil žalobce svůj návrh, když k úvěru od České spořitelny, a.s. uvedl, že „nežádá vypořádání investic ze společného úvěru do nemovitostí žalované, ale nahrazení toho, co bylo ze společného vynaloženo na výlučný závazek (úvěr) žalované – polovinu částky 523 376 Kč“, a k úvěru od Českomoravské stavební spořitelny, a.s., že „nehodlá vypořádat úvěr jako takový, ani investice z úvěru do nemovitosti žalované, ale to, co bylo ze společného na tento její úvěr vynaloženo“. Vnos v podobě investic jako eventuální petit žalobce

uplatnil řádně až ve svém podání ze dne 9. 12. 2015, tedy jak výše uvedeno, po uplynutí tříleté lhůty od zániku SJM. Samotný fakt, že žalobce v průběhu řízení před soudem prvního stupně opakovaně existenci vnosů v podobě investic do výlučného majetku žalované zmiňoval, nic nemění na tom, že tyto vnosy až do 9. 12. 2015 formálně neuplatnil. Pokud soud prvního stupně vedl k těmto investicím dokazování, pochybil, resp. přehlédl, že nárok na jejich vypořádání nebyl žalobcem včas uplatněn. Jelikož žalobce uplatnil nárok na vypořádání investic až dne 9. 12. 2015, tedy zjevně až po uplynutí zákonné lhůty k jejich uplatnění, odvolací soud nemohl tyto investice vypořádat.

28. Co se týče určení výše podílů obou účastníků a výše částky, kterou je žalovaná povinna žalobci na vyrovnání podílů zaplatit, je třeba s ohledem na shora učiněné závěry odvolacího soudu vycházet ze všech zjištěných aktiv i pasiv zaniklého SJM účastníků, které uplatnili řádně a včas k vypořádání. Konkrétně náležel k vypořádání vnos žalobce ve výši 148 514 Kč (částka zaplacená na třetí společný úvěr u České spořitelny, a.s.), investice ze SJM do majetku žalované v podobě zaplacené darovací daně na její nemovitosti ve výši 20 667 Kč, aktiva v hodnotě movitých věcí celkem ve výši 29 700 Kč, pasiva v podobě záporného zůstatku na účtu žalobce – 15 292 Kč a záporného zůstatku na účtu žalované – 5 178 Kč. Žalobci byly přikázány movité věci a hodnota neexistujících movitých věcí v celkové výši 29 500 Kč, žalované movitá věc v hodnotě 200 Kč. Aktiva SJM tvoří hodnota movitých věcí 29 700 Kč a investice ze SJM do majetku žalované ve výši 20 667 Kč, tj. celkem částka 50 367 Kč. Z ní 1/2 činí 25 183,50 Kč. Žalobce zaplatil společné závazky ve výši 163 806 Kč (148 514 Kč na úvěr + 15 292 Kč za debet na jeho účtu), tj. 1/2 ve výši 81 903 Kč za žalovanou. Žalovaná zaplatila společný závazek ve výši 5 178 Kč (debet na svém účtu), tj. 1/2 ve výši 2 589 Kč za žalobce. Žalobce ze SJM získal movité věci a jejich hodnoty ve výši 29 500 Kč a žalovaná movitou věc v hodnotě 200 Kč a investice ze SJM ve výši 20 667 Kč. Žalobci tak náleží vypořádací podíl 74 997,50 Kč (25 183,50 Kč – 29 500 Kč + 81 903 Kč – 2 589 Kč) a žalovaná je povinna tento vypořádací podíl (25 183,50 Kč – 200 Kč – 20 667 Kč – 81 903 Kč + 2 589 Kč) žalobci zaplatit.
29. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně stanovil žalobkyni zákonnou třídní pariční lhůtu k zaplacení vypořádacího podílu, a to s ohledem na výši částky a především s ohledem na délku probíhajícího řízení, ve kterém od počátku bylo zřejmé, že to bude žalovaná, které bude uložena povinnost vypořádací podíl zaplatit.
30. Ze všech shora uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně, vyjma nenapadených výroků VII. a VIII. (výroky VII. a VIII. rozsudku nebyly odvoláním dotčeny, a proto nabyly samostatně právní moci), změnil podle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř..
31. Pro řízení o vypořádání SJM jako řízení sporného je základním pravidlem rozhodování o nákladech řízení zásada úspěchu ve věci upravená v § 142 o.s.ř. (nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1441/14). Podle této zásady odvolací soud v projednávané věci postupoval. O nákladech řízení rozhodoval odvolací soud za situace, kdy v řízení před soudem prvního stupně byla převážně úspěšná žalovaná. Žalobce uplatnil k vypořádání částky zaplacené na úvěr u České spořitelny, a.s. ve výši 523 376 Kč, na úvěr u Českomoravské stavební spořitelny, a.s. ve výši 316 004 Kč, na úvěr u České spořitelny, a.s. 148 514 Kč, částku zaplacenou ze SJM na darovací daň k nemovitostem žalované ve výši 20 667 Kč, půjčku od J. N. ve výši 500 000 Kč a záporné zůstatky na účtech obou účastníků ve výši – 15 291 Kč, resp. – 5 178 Kč. Žalobce nebyl úspěšný co do navrženého vypořádání plateb na úvěry ve výši 523 376 Kč, 316 004 Kč a půjčky ve výši 500 000 Kč. Žalovaná uplatnila k vypořádání movité věci, na nichž i jejich hodnotě se účastníci shodli, a které jsou součástí vypořádání SJM ve výši 29 700 Kč. Neúspěšná byla co do uplatněných položek movitých věcí multikára, peletkovač a drtič. Žalobce tak z hodnot zahrnutých k vypořádání v celkové výši 1 529 030 Kč byl úspěšný pouze co do částky 189 650 Kč. Neúspěch žalované byl asi 12,5% a ze 75 % (úspěch 87,5 % - 12,5 % neúspěch) jí náleží náhrada nákladů za řízení před soudem prvního stupně. Účelně vynaložené náklady žalované představují náklady na zastoupení advokátem, a to odměna podle § 8 odst. 6, § 7 bod 6 a § 11 odst. 1, odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“) v částce 11 420 Kč za jeden úkon právní služby (kalkulováno z 1/2 celkové

hodnoty společného jmění manželů zahrnuté k vypořádání ve výši 1 558 730 Kč), a to celkem za 19 úkonů právní služby (převzetí zastoupení, vyjádření k žalobě, účast u jednání dne 7. 10. 2013, 11. 12. 2013, 17. 2. 2014 delší 2 hodin, 14. 4. 2014, 18. 6. 2014, 3. 9. 2014 delší 2 hodin, 15. 10. 2014, 20. 5. 2015, 9. 12. 2015, účast u odvolacího jednání dne 5. 10. 2016, doplnění skutkových tvrzení 5. 11. 2013 a 7. 7. 2014, vyjádření z 12. 11. 2014 a 21. 1. 2015, dovolání 23. 12. 2016), ztráta času ve výši 50% odměny, tj. 5 710 Kč, za jednání dne 1. 7. 2015, které bylo odročeno bez projednání věci (§ 14 odst. 2 advokátního tarifu), odměna ve výši 50% za jednání dne 16. 12. 2015 a 12. 10. 2016, u nichž došlo pouze k vyhlášení rozsudku (§ 11 odst. 2 písm. f) advokátního tarifu) a 21 paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 6 600 Kč, cestovné k jednání dne 5. 10. 2016 a 12. 10. 2016 automobilem Škoda Octavia IZ, SPZ [REDAKCE], [REDAKCE] – Praha a zpět, celkem 240 km, při spotřebě pohonných hmot (dále jen „PHM“) 5,11/100km, průměrné ceně PHM 29,50 Kč/1l, sazbě základní náhrady za 1 km 3,80 Kč, tj. celkem 1 272 Kč, ztráta času na cestě k jednání dne 5. 10. 2016 a 12. 10. 2016 za 12 půlhodin po 100 Kč, celkem 1 200 Kč (§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu). Dále 21% DPH z odměny a náhrad, jejímž je zástupce žalované plátcem, podle § 137 o.s.ř. ve výši 51 068,22 Kč. A zaplacený soudní poplatek z dovolání ve výši 10 000 Kč, spotřebovaná záloha na znalečném 1 050 Kč. Celkem činí náklady řízení 305 300,22 Kč, z čehož žalované náleží 75% podle úspěchu ve věci, tedy 228 975,17 Kč.

32. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř., neboť žalovaná byla zcela úspěšná v odvolacím řízení. Její účelně vynaložené náklady řízení činí náklady za zastoupení advokátem, a to odměna podle § 8 odst. 6, § 7 bod 6 a § 11 odst. 1 advokátního tarifu ve výši 11 420 Kč za 1 úkon právní služby (účast u odvolacího jednání 17. 10. 2016), náhrada za 1 režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, cestovné k jednání dne 17. 10. 2019 automobilem Škoda Octavia IZ, SPZ [REDAKCE], [REDAKCE] – Praha a zpět, celkem 120 km, při spotřebě PHM 5,11/100km, průměrné ceně PHM 33,60 Kč/1l, sazbě základní náhrady za 1 km 4,10 Kč, tj. celkem 697 Kč, ztráta času na cestě k jednání dne 17. 10. 2019 za 6 půlhodin po 100 Kč, celkem 600 Kč (§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu), 21% DPH z odměny a náhrad, jejímž je zástupce žalované plátcem, podle § 137 o.s.ř. ve výši 2 733,57 Kč. Celkem náklady žalované za odvolací řízení činí 15 750,57 Kč.
33. Lhůta k plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 o.s.ř., platební místo podle § 149 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Rakovníku za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla řešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolání lze podat pouze z důvodů, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávním právním posouzení věci. Dovolání nelze podat z důvodu vad podle § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o.s.ř.

Dovolání není přípustné pouze proti výroku o náhradě nákladů řízení.

Praha 24. října 2019

JUDr. Martina Štolbová v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Šulcová

předsedkyně senátu